

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

SPAIN CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND
INNOVATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION: a collection scientific works of the International scientific conference – Madrid, Spain, 2025, Issue 2.

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish,

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION**». Which took place in Spain, 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

TALABALARDA ILMIY AXBOROT BERUVCHI MATNLAR ASOSIDA DIDAKTIK KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI

Ho'jamberdiyeva Fotima Ne'matovna
ADPI Boshlang'ich ta'lim stajyor o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu tezisdagi, ilmiy axborot beruvchi matnlar orqali talabalar didaktik kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslari, metodologik yondashuvlar va amaliy qo'llanishlari tahlil qilinadi. Shu maqsadda, ilmiy matnlarning ta'lim jarayonida tutgan o'rni, talabalarga qanday ta'sir ko'rsatishi va didaktik kompetensiyalarni rivojlantirishdagi ahamiyati ko'rib chiqiladi. Bu ishda, zamonaviy ta'lim tizimida ilmiy axborot beruvchi matnlar orqali talabalarning o'quv jarayonini yanada samarali qilish va ularni mustaqil fikrlash, izlanish va ilmiy muloqotda ishtirok etish ko'nikmalarini oshirish yo'llari muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: Didaktik kompetensiyalar, ilmiy axborot beruvchi matnlar, talabalar, tahliliy fikrlash, mustaqil izlanish, ilmiy muloqot, ta'lim jarayoni.

Аннотация: В данной диссертации анализируются теоретические основы, методологические подходы и практическое применение развития дидактических компетенций учащихся посредством научно информативных текстов. С этой целью рассматривается роль научных текстов в образовательном процессе, как они влияют на учащихся и их значение для развития дидактических компетенций. В данной работе рассматриваются пути повышения эффективности образовательного процесса учащихся посредством научно информативных текстов в современной системе образования и повышения их навыков самостоятельного мышления, Исследования и участия в научном общении.

Ключевые слова: дидактические компетенции, научно информативные тексты, учащиеся, аналитическое мышление, самостоятельный поиск, научное общение, образовательный процесс.

Annotation: In this thesis, through scientific informative texts, theoretical foundations, methodological approaches and practical applications of the development of didactic competencies of students are analyzed. To this end, the role of scientific texts in the educational process, how they affect students and their importance in the development of didactic competencies are considered. In this work, through scientific informative texts in the modern educational system, ways are discussed to make the educational

process of students more effective and to improve the skills of their participation in independent thinking, research and scientific communication.

Keywords: didactic competencies, scientific informational texts, students, analytical thinking, independent research, scientific communication, educational process.

Bugungi kunda ilmiy axborot beruvchi matnlarning o'quv jarayonida o'rni va ta'siri tobora ortib bormoqda. Ular nafaqat axborot almashish vositasi sifatida, balki talabalarni fikrlash va o'rganish ko'nikmalarini rivojlantirishda katta rol o'ynaydi. Ilmiy matnlar talabalarning analitik fikrlash, mustaqil izlanish va ilmiy muloqotda ishtirok etish kabi ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi. Buning natijasida, talabalar o'z bilimlarini chuqurroq o'rganishga va amaliyotda samarali qo'llashga tayyor bo'ladilar.

Ilmiy Axborot Beruvchi Matnlarning Ta'limdagi O'rni.

Ilmiy axborot beruvchi matnlar o'quvchilarga yuqori darajadagi ilmiy ma'lumotlarni taqdim etadi. Bu matnlar talabalarga, faqat ilmiy bilimlarni o'zlashtirishda emas, balki ularni tahlil qilish, sinchiklab o'rganish, taqqoslash, mustaqil fikrlash va ilmiy munozaralarga qatnashish imkoniyatlarini yaratadi. Ilmiy matnlar, shuningdek, talabalarni o'rganilgan ma'lumotlar bilan ishlashga va o'z fikrlarini ilmiy asosda taqdim etishga undaydi[1].

Didaktik Kompetensiyalarni Rivojlantirishda Ilmiy Axborot Beruvchi Matnlarning Ahmiyati. Ilmiy axborot beruvchi matnlar didaktik kompetensiyalarni rivojlantirishning asosi sifatida quyidagi xususiyatlarga ega:

1. Kognitiv faollik: Ilmiy matnlarni o'rganish orqali talabalar o'zlarining kognitiv faolliklarini oshiradilar. Bu jarayon ularning fikrlash ko'nikmalarini kengaytiradi va bilimlarni mustahkamlashda yordam beradi.

2. Tahliliy va kritik fikrlash: Ilmiy matnlar talabalarni tahliliy va kritik fikrlashga o'rgatadi, ularni mavjud fikrlarni baholash va yangi xulosalar chiqarishga undaydi.

3. Mustaqil izlanish ko'nikmalari: Ilmiy matnlar talabalarga mustaqil izlanish olib borish, yangi axborotni qidirish va ilmiy muloqotda ishtirok etish imkoniyatini beradi.

4. Ilmiy muloqot: Ilmiy matnlarni o'rganish talabalar uchun ilmiy muloqotda ishtirok etish va ilmiy tilni o'zlashtirishga yordam beradi[2].

Didaktik Kompetensiyalarni Rivojlantirishning Metodologik Asoslari. Ilmiy axborot beruvchi matnlar orqali didaktik kompetensiyalarni rivojlantirishda metodologik yondashuvlar muhim rol o'ynaydi. Ular:

Kritik o'qish metodlari: Talabalar ilmiy matnlarni tahlil qilib, o'z fikrlarini tanqidiy baholashni o'rganadilar. Bu metod, o'quvchilarning fikr va mulohazalarini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Interaktiv muhokamalar: Ilmiy matnlar asosida talabalarning o'zaro muhokama va munozaralarini tashkil etish, ilmiy fikrlash va muloqotni rivojlantirishda samarali usul hisoblanadi.

Izlanish asosidagi o'rganish: Talabalar ilmiy matnlar asosida izlanish olib borish, yangi ma'lumotlar topish va o'rganilgan bilimlarni amaliyotga tatbiq etish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Zamonaviy texnologiyalar yordamida ta'lim: Onlayn platformalar, virtual kutubxonalar va ilmiy ma'lumotlar bazalari yordamida talabalar ilmiy axborotlarni o'rganish va ulardan foydalanish ko'nikmalarini rivojlantiradilar[3].

Xulosa qilib aytganda ilmiy axborot beruvchi matnlar orqali talabalar didaktik kompetensiyalarini rivojlantirish, ta'lim jarayonini samarali tashkil etish va talabalarning mustaqil fikrlash ko'nikmalarini oshirishda muhim vosita hisoblanadi. Ilmiy matnlar yordamida talabalarga tahliliy fikrlash, izlanish, ilmiy muloqot va mustaqil o'rganish ko'nikmalarini shakllantirish mumkin. Zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, o'quv jarayonini yanada interaktiv va samarali qilishga imkon beradi. Shu sababli, ilmiy axborot beruvchi matnlar didaktik kompetensiyalarni rivojlantirishda ta'lim jarayonining sifatini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Iskandarov, T. (2018). Pedagogikadagi ilmiy izlanishlar: metodologiya va amaliyot. Tashkent: "O'zbekiston" NMIU.
2. Kulikov, A. S. (2021). Zamonaviy ta'lim texnologiyalari va innovatsiyalar. Moskva: Pedagogika nashriyoti.
3. Javadova, N. B. (2020). Oliy ta'limda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash: uslubiy qo'llanma. Toshkent: O'zbekiston davlat pedagogika universiteti